

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΑΝΕΡΓΙΑ

Τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας προσφυγικῆς ἀνεργίας ἀπασχόλησε ἰδιαίτερα τὸ Σύνδεσμο Ἑλληνίδων. Γι' αὐτὸ διωργάνωσε σειρά συζητήσεων μὲ τὸ σκοπὸ νὰ διαφωτίσῃ τὰ μέλη του μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ καταλήξῃ σὲ ὠρισμένα πορίσματα καὶ νὰ ἐπιδιώξῃ ὕστερα ὅ,τι μπορέσει γιὰ τὴ λύση του.

Ἄπ' ὅλη τὴ συζήτηση φάνηκε καθαρά :

α) Ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν εἶναι αὐτοτελές, ἀλλ' ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ὅλου προσφυγικοῦ προβλήματος καὶ πρέπει νὰ ἐξετασθῇ σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα τῆς μόνιμης ἐγκατάστασης τῶν προσφυγικῶν οἰκογενειῶν.

β) Ὅτι ἡ δημιουργία συνεργειῶν ποὺ δίνουν δουλειὰ σὲ γυναῖκες γιὰ περίθαλψη, μόνο εἰς ἄνθρωπον μόνον μέτρο μπορεῖ νὰ εἶναι ἀνεχτή, γιατί παρουσιάζει τεχνητὴ ζήτηση ἐργατικῶν χεριῶν σὲ ὠρισμένα ἐπαγγέλματα, ποὺ θάξῃ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργηθῇ ἕνας μόνιμος ἀριθμὸς ἀνέργων στὸ μέλλον, ἀφοῦ ἡ προσφορά δὲν κανονίζεται σύμφωνα μὲ τὴν πραγματικὴ ζήτηση, καὶ γιατί θάξῃ φυσικὸ ἐπακολούθημα τὴν ἐλάττωση τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἐργατριῶν.

Ἄφοῦ λοιπὸν ἐγινε δεχτὸ σὰ ζήτημα ἀρχῆς, ὅτι «ἡ τοποθέτηση σὲ ἐργασία πρέπει νὰ γίνῃ σκοπὸ νὰ κινή

τὴν ἐργαζόμενη ὄχι μόνον ἀληθινὰ παραγωγικὴ μὰ καὶ οἰκονομικὰ ἀνεξάρτητη» ἀπάνω σ' αὐτὴ τὴ βάση στηρίχτηκαν τὰ παρακάτω συμπεράσματα:

α) Ὅτι εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναπτυχθοῦν βιομηχανίες, ποὺ ὑπάρχουν κι' ὅλας καὶ παρουσιάζουν τὶς ἀπαραίτητες οἰκονομικὰς προϋποθέσεις γιὰ ν' ἀναπτυχθοῦν. Τέτοιες κρίθησαν τρεῖς εἶναι: ἡ ταπητουργία, ἡ κατεργασία μεταξιοῦ καὶ μεταξοφάντουργία καὶ ἡ κονσερβοποιία. 1) γιατί ἀπασχολοῦν πολὺ προσωπικὸ γυναικεῖο καὶ ἔτσι στηρίζονται στὸ ἡμερομισθιο ποὺ γενικὰ δὲν παρακολουθεῖ παρὰ σὲ μικρὴ ἀναλογία τὴν ὑψωση τοῦ συναλλάγματος, 2) γιατί ὑπάρχει ἔτοιμο τὸ τεχνικὸ προσωπικὸ (ταπητουργία καὶ κατεργασία μεταξιοῦ) καὶ 3) γιατί ὑπάρχει ἡ πρώτη ὕλη στὸν τόπο, φρούτα καὶ μετάξι ποὺ τώρα ἐξάγεται στὴν Ἰταλία γιὰ νὰ κατεργασθῇ καὶ ξαναφέρνεται γιὰ τὴ μεταξοβιομηχανία τοῦ τόπου μας.

Γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν βιομηχανιῶν εἶναι ἀπαραίτητη ἡ Κρατικὴ ἐπέμβαση ποὺ εἶναι ὡς γνωστὸ ποικίλη (ἐπιχορηγήσεις, δάνεια, ἀτέλεια μηχανημάτων, παραχωρήσεις γηπέδων κ.λ.π.) μὰ κάθε παραχώρηση Κρατικὴ πρέπει νὰ γίνεται **μόνο μὲ ὄρι-**

σμένα ανταλλάγματα (1) π.χ. την υποχρεωτική χρησιμοποίηση ανάλογου αριθμού ανέργων από τις προστατευόμενες επιχειρήσεις και τον κανονισμό *ένδς Ελλάχιστου όριου ήμερομισθίου* πού ν' ανταποκρίνεται στο minimum τουλάχιστο τής ζώαρκειας.

β) 'Ακόμα είναι ανάγκη νά δημιουργηθοῦν νέοι κλάδοι βιοτεχνικοί. Θά μπορούσαν ν' ανοιχτοῦν νέα στάδια εργασίας με τήν εισαγωγή όλων τών κλάδων πού στηρίζονται στις εφαρμοσμένες τέχνες (arts appliquées). Καί άλλοτε τόνισε ό Σύνδεσμός μας τήν ανάγκη νά ιδρυθῆ κοντά στην καλλιτεχνική σχολή τοῦ Πολυτεχνείου **μιὰ μέση σχολή** εφαρμοσμένων τεχνών (Διακοσμητική, κατεργασία ξύλου, δέρματος, μετάλλου, κ. λ. π. πού έχει τόσο πολυποίκιλλες εφαρμογές στη καλλιτεχνική διακόσμηση τοῦ εσωτερικοῦ τών σπιτιών, στη δημιουργία κομψοτεχνημάτων κ. ἄ.) Με τή συζήτηση αὐτή φάνηκε ἀκόμα πώς ἡ εισαγωγή τέτοιου κλάδου θά ἔδινε διέξοδο σέ ἀρκετό μέρος ἀπό τό σχετικά μορφωμένο πλήθος τών αστικών γυναικῶν πού δέν ἔχουν ἕνα εἰδικό ἐπάγγελμα. Καί ἐδῶ ἀκριβῶς ἡ συζήτηση ἔφτασε στό ἀκόλουθο πόρισμα :

"Οτι βασικό πρόβλημα για τή μόνιμη τοποθέτηση σέ εργασία είναι ἡ επαγγελματική μόρφωση καί ἡ ξαναεκπαίδευση (rééducation).

'Απάνω στό ζήτημα αὐτό ἡ συζήτηση κατέληξε στά ἑξῆς συμπεράσματα :

α) "Οτι είναι ανάγκη νά δημιουργηθῆ ἐπί τέλους ὁλόκληρο δίχτυ επαγγελματικῶν σχολείων πρὸ πάντων κατώτερων καί **συμπληρωματικῶν**, ὥστε νά μορφώνονται σ' αὐτά οἱ γυναῖκες πού τόν ἴδιον καιρὸ εἶναι ἀναγκασμένες νά δουλεύουν. 'Ιδιαίτερα στην προκείμενη περίσταση ἐπιβάλλεται καί ἡ ἴδρυση

(1) 'Εχομε τήν πληροφορία πὸς ἡ Κυβέρνηση ἔλαβε διάφορα προστατευτικά μέτρα γιά διάφορες βιομηχανικές επιχειρήσεις. "Ομως δέν εἶδαμε ὡς τήν ὥρα νά ἐπιβληθῆ στις ἑταιρείες αὐτές νά δόσουν ἀνάλογα ανταλλάγματα. Θά πρεπε νά ζητηθοῦν τουλάχιστο τὰ δυό πού ὑποδεικνύομε. . .

διδασκτικῶν συνεργείων πού νά περιοδεύουν σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα γιά ὀρισμένα χρονικά διαστήματα. Αὐτά νά χρησιμεύουν γιά τήν ταχύτερη ξαναεκπαίδευση τῶν γυναικῶν προσφύγων. Γιά τήν ἐπαγγελματική μόρφωση γενικά ὁ Σύνδεσμος ἔχει καταρτίσει τό πρόγραμμα του γιάυτό περιορίστηκε εἰδικά στά προσφυγόπαιδα καί κατέληξε :

β) Πὸς εἶναι ανάγκη νά μεταβληθοῦν τὰ διάφορα οἰκοτροφεία καί ὄρφανοτροφεία σέ ἐπαγγελματικές σχολές. Μά τόσο ἡ ξαναεκπαίδευση ὅσο καί ἡ ἐπαγγελματική μόρφωση πού θά δίνεται στά οἰκοτροφεία αὐτά νά γίνεται πάντα σύμφωνα με ἕνιαῖο πρόγραμμα ἔτσι πού νά λαβαίνεται ὑπ' ὄψη ὅτι οἱ μαθητευόμενες πρέπει νά καταρτισθοῦν σέ ἐπαγγέλματα πού θά παρουσιάσουν γρήγορα ζήτηση.

γ) Συμπληρωματικά τονίσθησαν : 1) ὅτι εἶναι ανάγκη νά δημιουργηθοῦν, με συνεργασία τής ιδιωτικῆς πρωτοβουλίας, τῶν Δήμων καί τοῦ Κράτους ἱδρύματα Κοινωνικῆς Προνοίας πού νά βοηθοῦν τίς μητέρες πού θέλουν νά δουλέψουν φροντίζοντας γιά τὰ παιδιά τους. (Βρεφοτροφεία, Νηπιακοὶ κῆποι, σχολικά συσσίτια κ.λ.π.) καί 2) ὅτι ἀπαραίτητα χρειάζεται νά συντονίζονται ὅλες οἱ ἐνέργειες γιά τή λύση τοῦ προσφυγικοῦ ζητήματος σ' ὅλες τίς ἀπόψεις του, ὥστε νά μὴ βλέπουμε τό σημερινό χάος ἀπ' τή σύγκρουση τῆς δικαιοδοσίας τῶν διάφορων ὑπηρεσιῶν.

Στίς συζητήσεις αὐτές, πού ἔγιναν τόν περασμένο Φεβρουάριο στην αἴθουσα τοῦ Συλλόγου Ὁφελίμων βιβλίων, εἰσήγηση ἔγινε ἀπό τήν δα Μ. Δεσύρη, κα' ὀμιλητὲς ἦταν οἱ κ. κ. Παπανδρέου, γεωπόνος, Πίκ., Σπ. Θεοδωρόπουλος, Μαιόπουλος καί Σβῶλος καί οἱ κυρίες Γιαννιοῦ, Σταματελάτου, Κλεάνθους καί Θεοδωροπούλου.

Τὰ παραπάνω πορίσματα μῆχαν σέ ὑπόμνημα τοῦ Συνδέσμου πού στείλαμε στην Ἐπανάσταση, στην Κυβέρνηση καί ἰδιαίτερα στοὺς Ὑπουργοὺς τῆς Περιθάλψης καί τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. . .

ΜΑΡΙΑ ΔΕΣΥΡΗ